

Lesson Notes № 78

Курс з історії України Ч. 8: Радянська Україна після війни

Ukrainian History Course Part 8: Soviet Ukraine after the war

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode78

Вільний вступ

Привіт! Це подкаст Ukrainian Lessons і з вами знову я, Анна, ваша вчителька української.

Hello! This is the Ukrainian Lessons Podcast and it is me again, Anna, your Ukrainian teacher.

Сьогодні тут 9 травня. Ви знаєте, яке це свято в Україні? До речі, ми говорили про нього на минулому уроці, в епізоді №77.

Today is May 9 here. Do you know what holiday is it in Ukraine? We talked about it in the last lesson, in episode #77.

Дев'яте травня — це День перемоги. День перемоги над нацистами у Другій світовій війні. У цей день українці не працюють. Відбуваються святкові паради, з музикою, іноді навіть з військовою технікою. Також зазвичай це просто гарний весняний день.

May 9 is Victory Day, the day of victory over the Nazis in the Second World War. Ukrainians do not work today. There are festive parades with music, sometimes even with military equipment. Also, it is usually just a nice spring day.

Саме на минулому уроці ми говорили про те, якою була Друга світова війна в Україні. А сьогодні — наступний урок історії.

It was in the last lesson where we talked about the Second World War in Ukraine. And today, we have the next history lesson.

Ви дізнаєтеся сьогодні про період української історії після Другої світової війни і майже до незалежності, тобто ми далі будемо говорити про Радянський Союз або СРСР.

Today you will learn about the period of Ukrainian history after the Second World War and almost until its independence, that is, we will continue to talk about the Soviet Union, the USSR.

Як завжди, ви послухаете текст, а потім ще раз по частинках. Наприкінці уроку на вас чекає тест! А також не забудьте зайти на «Енциклопедію», щоб прочитати визначення важливих термінів.

As always, listen to the whole text, and then again in parts. At the end of the lesson, the test is waiting for you! Also, do not forget to go to the “Encyclopedia” to read the definitions of important terms.

«Енциклопедія» знаходиться в описі епізоду або на ukrainianlessons.com/episode78

The “Encyclopedia” is described in the episode or at ukrainianlessons.com/episode78

Енциклопедія

- **Микита Хрущов** was a Soviet statesman who led the Soviet Union during part of the Cold War as the First Secretary of the Communist Party of the Soviet Union from 1953 to 1964, and as Chairman of the Council of Ministers, or Premier, from 1958 to 1964.
- **Шістдесятники** — the Sixtiers were representatives of a new generation of the Soviet Intelligentsia, most of whom were born between 1925 and 1945 and entered the culture and politics of the USSR during the late 1950s and 1960s. Their worldviews were formed by years of Stalin's repressions and purges, which affected many of the Sixtiers' immediate families, and World War II, where many of them had volunteered to fight.
- **Рух дисидентів** — the members of the Dissident Movement were people who disagreed with certain features in the embodiment of Soviet ideology and who were willing to speak out against them. The term **дисидент** was used in the Soviet Union in the period following Joseph Stalin's death until the fall of communism.
- **Леонід Брежнєв** was a Soviet politician who led the Soviet Union from 1964 to 1982 as the General Secretary of the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union, presiding over the country until his death and funeral in 1982.
- **Василь Стус** was a Ukrainian poet, translator, literary critic, journalist, and an active member of the Ukrainian dissident movement.
- **Українська Гельсінська група** — the Ukrainian Helsinki Group was founded on November 9, 1976, as the "Ukrainian Public Group to Promote the Implementation of the Helsinki Accords on Human Rights" to monitor human rights in Ukraine.
- **Михайло Горбачов** was the eighth and last leader of the Soviet Union, having been General Secretary of the Communist Party of the Soviet Union from 1985 until 1991.
- **«Перебудова»** was a political movement for reformation within the Communist Party of the Soviet Union during the 1980s until 1991 and is widely associated with Soviet leader Mikhail Gorbachev and his glasnost policy reform.
- **Політика «гласності»** — the policy popularized by Mikhail Gorbachev as a political slogan for increased government transparency in the Soviet Union.
- **Прип'ять** is a town in northern Ukraine near the Ukraine-Belarus border where the Chornobyl power plant is located.
- **Чорнобильська атомна електростанція** — the Chornobyl Nuclear Power Plant is a decommissioned nuclear power station. Its Reactor No. 4 was the site of the Chornobyl disaster in 1986.

Вправи

1

Послухайте текст у подкасті і вставте ці дієслова в правильних формах:

А катастрофа	Д лібералізація
Б криза	Е демонстрації (демонстрація)
В публіцисти (публіцист)	Є скандинавських (скандинавський)
Г організації (організація)	Ж інформації (інформація)
Ґ реформи (реформа)	З територію (територія)

Коли у 1953 році помер Сталін і керівником СРСР став **Микита Хрущов**, розпочалася певна ¹ _____ суспільного життя, за амністією було звільнено багатьох ув'язнених. Зокрема, в 1954 році Крим було передано з російського управління в українське. Дещо пом'якшилася й соціальна політика, покращилося становище робітників і селян.

На початку шістдесятих років в Україні з'явилося нове покоління інтелігенції — так звані **шістдесятники**. Це були письменники, ² _____, художники, що вимагали зменшення тиску на українську мову та культуру. Частина з них відверто заявила про свою опозиційність до радянської влади. Виник **рух дисидентів**, тобто незгодних з політикою влади. Дисиденти подавали петиції, проводили ³ _____, видавали нелегальну літературу.

За доби правління **Леоніда Брежнєва** (1964-1982 роки) багатьох **дисидентів** було заарештовано та ув'язнено на тривалі терміни. Наприклад, трагічною є доля українського поета та дисидента **Василя Стуса**, який помер у радянському таборі. Також було ув'язнено членів **Української Гельсінської групи** — ⁴ _____, що захищала право громадян СРСР на висловлення власної думки. У другій половині правління **Брежнєва** також посилювалася ⁵ _____ в економіці та соціальній політиці.

У 1985 році генеральним секретарем став **Михайло Горбачов**. Він провів ліберальні політичні й економічні ⁶ _____, які залишилися в історії під назвою «**Перебудова**». Була проголошена **політика «гласності»**, тобто вільного доступу до ⁷ _____.

У 1986 році сталася жахлива ⁸ _____: у місті **Прип'ять**, що в Київській області, вибухнув реактор на **Чорнобильській атомній електростанції**. Це спричинило викид в атмосферу величезної кількості радіоактивних речовин, який поширився на ⁹ _____ Білорусі, Росії, ¹⁰ _____ та інших європейських країн. Радянська влада довго намагалася приховати справжні масштаби лиха. Страшні наслідки катастрофи та поведінка влади спричинили ще більше незадоволення в суспільстві.

2

Правда чи неправда?

1. Після смерті Хрущова до влади прийшов Сталін. _____
2. Шістдесятники боролися за збереження української мови та культури. _____
3. Український поет Василь Стус загинув у Другій світовій війні. _____
4. За правління Михайла Горбачова українці відчували більше свободи. _____
5. Чорнобильська катастрофа сталась у 1989 році. _____
6. Радянська влада швидко проінформувала людей про катастрофу. _____
7. Українська Гельсінська група — це правозахисна організація. _____
8. Ліберальні політичні й економічні реформи, які почались при владі Хрущова, залишились в історії під назвою «Реконструкція». _____

3

Виберіть слово, яке підходить до речення:

1. _____ економіки в Україні спричинена багатьма факторами, серед них анексія Криму, війна на сході України, масова еміграція українців за кордон.
A Зменшення **B Криза** **B Розвиток**
2. Ми хочемо жити в демократичному _____, де всі люди мають рівні права та обов'язки, де люди поважають один одного.
A світі **B країні** **B суспільстві**
3. «Кіборги. Герої не вмирають» — український художній фільм про воїнів, які _____ Донецький аеропорт під час війни на Донбасі.
A захищали **B підтримували** **B будували**
4. Минулого тижня з полону _____ ще десятків українських військових.
A забрали **B звільнили** **B дістали**
5. У ніч на 26 квітня 1986 року сталася _____, яка спричинила багато екологічних та гуманітарних проблем — вибух на Чорнобильській атомній електростанції.
A катастрофа **B помилка** **B подія**
6. Українці кажуть: «Не буди _____, поки спить тихо». Аналогом в англійській мові є “Don't trouble trouble till trouble troubles you”.
A біду **B лихо** **B проблеми**

7. Я слухаю подкаст «Уроки української», щоб _____ свої знання української мови та історії України.

А покращити

Б збільшити

В повторити

8. Щоб взяти участь в акції потрібно: 1) лайкнути (вподобати) цей пост, 2) _____ цей пост у себе на сторінці у Facebook.

А зберегти

Б поширити

В прокоментувати

Історія України Ч. 8 «Радянська Україна після війни»

Коли у 1953 році помер Сталін і керівником СРСР став **Микита Хрущов**, розпочалася певна лібералізація суспільного життя, за амністією було звільнено багатьох ув'язнених. Зокрема, в 1954 році Крим було передано з російського управління в українське. Дещо пом'якшилася й соціальна політика, покращилося становище робітників і селян.

When Stalin died and Nikita Khrushchev became the head of the USSR in 1953, certain liberalization in public life began, and many prisoners were released under amnesty. In particular, in 1954, Crimea was transferred from the Russian administration to the Ukrainian. The social policy softened a little bit; the situation of workers and peasants improved.

На початку шістдесятих років в Україні з'явилося нове покоління інтелігенції — так звані **шістдесятники**. Це були письменники, публіцисти, художники, що вимагали зменшення тиску на українську мову та культуру. Частина з них відверто заявила про свою опозиційність до радянської влади. Вийняк **рух дисидентів**, тобто незгодних з політикою влади. Дисиденти подавали петиції, проводили демонстрації, видавали нелегальну літературу.

In the early sixties, a new generation of intellectuals appeared in Ukraine — the so-called Sixtiers. These were the writers, publicists, and artists who demanded a reduction of pressure on the Ukrainian language and culture. Some of them openly declared their opposition to Soviet power. There was a movement of dissidents, that is, disagreeing with the policy of the government. Dissidents submitted petitions, held demonstrations, and issued illegal literature.

За доби правління **Леоніда Брежнєва** (1964-1982 роки) багатьох **дисидентів** було заарештовано та ув'язнено на тривалі терміни. Наприклад, трагічною є доля українського поета та дисидента **Василя Стуса**, який помер у радянському таборі. Також було ув'язнено членів **Української Гельсінської групи** — організації, що захищала право громадян СРСР на висловлення власної думки. У другій половині правління **Брежнєва** також посилювалася криза в економіці та соціальній політиці.

During the rule of Leonid Brezhnev (1964-1982), many dissidents were arrested and imprisoned for long periods of time. For example, the fate of the Ukrainian poet and dissident Vasyl Stus, who died at the Soviet camp, is tragic. Also, members of the Ukrainian Helsinki Group — the organization that defended the right of the USSR citizens to express their thoughts — were imprisoned. In the second half of Brezhnev's rule, the crisis in the economy and social policy had intensified.

У 1985 році генеральним секретарем став **Михайло Горбачов**. Він провів ліберальні політичні й економічні реформи, які залишилися в історії під назвою «Перебудова». Була проголошена **політика «гласності»**, тобто вільного доступу до інформації.

In 1985, Mikhail Gorbachev became the general secretary. He conducted the liberal, political, and economic reforms that remained in history under the title “Perestroika”. The “publicity” policy, that is, free access to information, was proclaimed.

У 1986 році сталася жахлива катастрофа: у місті **Пріп'ять**, що в Київській області, вибухнув реактор на **Чорнобильській атомній електростанції**. Це спричинило викид в атмосферу величезної кількості радіоактивних речовин, який поширився на територію Білорусі, Росії, скандинавських та інших європейських країн. Радянська влада довго намагалася приховати справжні масштаби лиха. Страшні наслідки катастрофи та поведінка влади спричинили ще більше незадоволення в суспільстві.

In 1986, a terrible catastrophe took place. A reactor at the Chornobyl nuclear power station exploded in the city of Prypiat, in the Kyiv region. This resulted in the release of a huge amount of radioactive substances into the atmosphere, which spread to the territory of Belarus, Russia, Scandinavia, and other European countries. The Soviet authorities tried to conceal the true scale of the calamity for a long time. The terrible consequences of the disaster and the behavior of the authorities caused even more dissatisfaction in society.

Відповіді на вправи

1

1. Д	6. Г
2. В	7. Ж
3. Е	8. А
4. Г	9. З
5. Б	10. Є

3

1. Б	5. А
2. В	6. Б
3. А	7. А
4. Б	8. Б

2

1. Неправда (навпаки)
2. Правда
3. Неправда (помер у радянському таборі)
4. Правда
5. Неправда (у 1986 році)
6. Неправда (радянська влада довго намагалася приховати справжні масштаби лиха)
7. Правда
8. Неправда («Перебудова»)

Key Vocabulary 2-78

амні́стія	amnesty
атмосфе́ра	atmosphere
а́томна електроста́нція	nuclear power station
ві́кид	emission
вимага́ти, вимо́гти	to demand, to request (<i>imperfective, perfective</i>)
відве́рто	frankly
ві́льний	free, independent
демонстра́ція	demonstration
ду́мка	thought, idea, opinion
еконо́міка	economy, economics
з'явля́тися, з'яви́тися	to appear, to show itself (<i>imperfective, perfective</i>)
заарешто́вувати, заарештува́ти	to arrest (<i>imperfective, perfective</i>)
залиша́тися, залиши́тися	to remain, to stay (<i>imperfective, perfective</i>)
захища́ти, захисті́ти	1) to defend, to protect; 2) to speak in support (of) (<i>imperfective, perfective</i>)
звільня́ти, звільни́ти	1) to free, to liberate; 2) to discharge, to dismiss (<i>imperfective, perfective</i>)
зме́ншення	diminution, cutdown, decrease
інформа́ція	information, data
катастро́фа	catastrophe
кри́за	crisis
лі́хо = неща́стя = біда́	calamity, disaster, trouble
ліберальний	liberal
масшта́б	scale, scope
намага́тися	to attempt, to try, to strive (<i>imperfective</i>)
незадово́лення	displeasure, discontent
незго́дний	not agreeing (to, with)
нелега́льний	illegal, unlawful
передава́ти, передáти	to give, to pass, to deliver (<i>imperfective, perfective</i>)

петиція	petition
покрáщувати, покрáщити	to improve (<i>imperfective, perfective</i>)
пом'я́кшувати, пом'я́кшити	to soften (<i>imperfective, perfective</i>)
поши́рювати, поши́рити	to spread (<i>imperfective, perfective</i>)
радіоактíвний	radioactive
рефóрма	reform
речовина́	substance, material
робітні́к	workman, worker
спричиня́ти, спричині́ти	to cause, to entail (<i>imperfective, perfective</i>)
станóвище = стан	situation, position
страшні́й	terrible, frightful, fearful
суспі́льний	social, public
суспі́льство	society
тérмін	1) term, technical term; 2) term, date, time
ув'я́знений	imprisoned, prisoner
ув'я́знювати, ув'язні́ти	to imprison, to put in jail (<i>imperfective, perfective</i>)
управлі́ння	management, administration
ші́стдеся́ті	sixties
ші́стдеся́тники	sixtiers

